

[Aksel Larsen.]

tiltale mod en eller flere parlamentarisk ansvarlige ministre. Jeg er ganske enig med hr. Gert Petersen og hr. Kjeld Olesen i, at dette vil ikke være tilfredsstillende, hvis man opfatter dette så snævert, som det er skrevet. Naturligvis er det folketingets sag at overveje ministrenes parlamentariske ansvar, men til ministrenes parlamentariske ansvar hører også at kontrollere deres ressource, og spørgsmålet er, om ministre har gjort dette, og om de har gjort det, som der står i ministeransvarlighedsloven, „i rimeligt omfang“. Det mener ombudsmanden ministrene har, og han har altså sådan set på forhånd frikendt dem ud fra sin opfattelse.

Men det kan jo meget vel ligge sådan, at en undersøgelse af denne sag viser, at ministre ikke har været tilstrækkeligt informeret, og at de måske ikke har forsømt noget, så man kan gøre ansvar gældende over for dem ved rigsretten, og alligevel er der sket noget. I sådanne tilfælde er der jo andre muligheder for folketinget til at drage ministre til parlamentarisk ansvar, f. eks. ved at bede dem pakke deres sager og forlade ministeriet, og det kan godt lade sig gøre uden rigsretstiltale. Derfor er det ikke tilfredsstillende, hvis man vil snævre det ind til, at det er spørgsmålet om, hvorvidt der er grundlag for rigsretstiltale eller ikke rigsretstiltale.

Det er et spørgsmål om, hvorvidt der under det ansvar, som burde være ministrenes, er foregået noget, som ikke burde foregå, noget, som er grundlovsstridigt. Og her må jeg igen erindre om, at nu har ministre i hvert fald haft 5 måneder til at overveje sagen. De burde i disse 5 måneder have foretaget en undersøgelse, så de var i stand til at give et anderledes svar end den snakken udenom, vi præsenteredes for af statsministeren forleden. Det er derfor, vi fra mit partis side har stillet vort dagsordensforslag, idet vi siger: Når regeringen ikke vil, og når ministre ikke vil undersøge denne sag, så må folketinget tage den i sin hånd og selv gøre det. Derfor var vort dagsordensforslag formuleret, som det var. Vi insisterer naturligvis ikke på, at det absolut skal være vor formulering, men vi ønsker oplyst fra statsministerens side, om den af hr. Langkilde foreslåede dagsorden skal forstås derhen, at udvalget udelukkende skal undersøge, om der måtte være grundlag for at rejse rigsrets-

sag eller ej. For hvis den skal snævres sådan ind, så er der jo mulighed for, at man slet ikke kommer ind på sagens realitet, nemlig hvorvidt en statsinstans i dette land har følt sig uafhængig af grundloven og eventuelt har overtrådt den, muligvis endda i ret groft omfang.

Jeg synes, vi er nødt til, før vi kan tage stilling til dagsordensforslaget, at have en utvetydig udtalelse fra regeringens side fremsat af statsministeren, og jeg beder om, at den bliver så utvetydig, så vi ikke bagefter kan være i tvivl.

Statsministeren (Hilmar Baunsgaard):

Jeg vil gerne allerførst svare hr. Svend Høugaard, som stillede det spørgsmål, om jeg ville bekræfte regeringens meddelelse fra diskussionen i november om, at man ville overveje ændringer af instruksen på baggrund af de indhøstede erfaringer omkring efterretningstjenesternes virksomhed. Jeg vil gerne bekræfte, at vi selvfølgelig agter at fortsætte disse overvejelser. De er for begge efterretningstjenesternes område allerede i gang, og det føler vi som en forpligtelse og i øvrigt som en helt selvfølgelig ting.

Hr. Gert Petersen sagde, at nu endelig kom der gang i det. Det er jo en påstand, der ikke står for en nærmere prøvelse. Er der noget, der har været gang i i denne folketingssamling, så er det diskussionerne omkring den sag, vi også diskuterer i dag. Må jeg minde om, at ikke alene efterretningstjenesternes almindelige virksomhed, men også og specielt Kejsergadecentralens virksomhed har været udsat for to tidligere folketingsdebatter, den har været udsat for en ombudsmandsundersøgelse, og det har endelig været behandlet i et folketingsudvalg og her i folketinget, om der var grundlag for at rejse rigsretsanklage mod justitsministeren i en helt anden sag, men også vedrørende efterretningstjenesterne. Jo, der har været gang i sagerne. Jeg gav det svar forleden dag — som selvfølgelig kun, når man har en interesse i netop at skabe dramatisk diskussion omkring det, kan misfortolkes, som hr. Gert Petersen gjorde det, i retning af at jeg ikke skulle svare på sagen — at denne ombudsmandsundersøgelse er sendt til folketingets ombudsmandsudvalg, og dermed har folketinget grundlag for at vurdere den. Så har vi ikke snakket udenom.